MECANISME NAȚIONALE DE PROTECȚIE A DREPTURILOR LA VIAȚĂ ȘI INTEGRITATE FIZICĂ ȘI PSIHICĂ

Olesea GAȚCAN, Alexandra POVOROZNIUC,
Facultatea de Relații Internaționale și Științe Politice și Administrative

CZU: 342.721:343.211.3

gatcan2002123@mail.ru
alexandrapovorozniuc29@gmail.com

Drepturile omului reprezintă principalele condiţii care permit fiecărei persoane să-și dezvolte și să aplice cît mai eficient calităţile sale fizice, intelectuale, morale, socioafective și spirituale. Prezentul studio are ca **scop** reflectarea situației actuale în domeniul drepturilor cetățenilor, oferind informații credibile și valoroase despre mecanismele naționale de protecție a dreptului la viață și integritate fizică și psihică. Această temă este mereu actuală, pentru că zi de zi oamenii sunt supuși presiunii psihice și fizice, aceștia se confruntă cu diverse probleme sociale, care contribuie la dezichilibrul cetățeanului în societate. Omul este un „ animal social", care este obișnuit să încalce granițele altei personane, fără a înțelege consecințele acestui fapt.

Dreptul la viață este primul dintre drepturile garantate prin Constituție oricărei persoane. Fără exercitarea acestui drept toate celelalte drepturi ar rămîne iluzorii. . În continuare aș vrea să analizez protecția dreptului la prin articolul 24 din Constituție. Primul aliniat are următorul conținut*: Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică „(1) Statul garantează fiecărui om dreptul la viaţă și la integritate fizică și psihică.* Din conținutul privind dreptul la viață reiese Garantare acestui drept la viaţă înseamnă interzicerea cauzării morţii de către agenţii statului și Moartea nu poate fi cauzată cuiva în mod intenţionat. *(2) Nimeni nu va fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.* Constituţia interzice tortura și pedepsele sau tratamentele crude, inumane ori degradante. Interdicţia este categorică și se extinde asupra tuturor persoanelor. *(3) Pedeapsa cu moartea este abolită. Nimeni nu poate fi condamnat la o asemenea pedeapsă și nici executat."*

Republica Moldova s-a aliniat la familia statelor civilizate care au abolit pedeapsa cu moartea și executarea pedepsei cu moartea. Pedeapsa nu este aplicată nimănui. În concluzie, statul este cel care deţine instrumentele prin care poate asigura protecţie efectivă dreptului la viaţă, iar obligaţiile sale includ nu numai adoptarea unei legislaţii în materie, dar și luarea măsurilor necesare pentru protejarea vieţii,

La etapa actuală au loc evenimente politice cu impact major pentru societate, ceea ce afectează starea de lucruri în domeniul drepturilor omului. Tratatele internaționale și regionale de drepturile omului ratificate de Republica Moldova și mecanismele create de ele: ***- Declarația Universală a Drepturilor Omului; - Pactul internaţional cu privire la drepturile civile şi politice; - Convenţia cu privire la Drepturile Copilului; - Convenţia ONU Împotriva Torturii; - Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ale omului;***

Am analizat realitățile actuale și problemele cu care se confruntă cetățenii RM cu ajutorul unui sondaj în care peste jumătate dintre respondenți consideră că securitatea personală contra violenței fizice este asigurată în deplină măsură sau într-o oarecare măsură, cel mai prost se consideră că este asigurată protecția contra furturilor, iar 54,3% din respondenți au declarat că nu sunt protejați deloc în acest context.

Încălcarea drepturilor persoanelor sărace este considerate o realitate de circa 40,2% dintre respondenți, a persoanelor cu dizabilități psihosociale – de către 40,4% din respondenți, iar a celor cu dizabilități fizice – 39,8% și deținuților – de circa 38,5% dintre respondenți și etc.

Dreptul la viaţă a fost, este şi rămâne unul din drepturile fundamentale ale cetăţeanului, dar şi cel mai natural drept al omului, fiind consacrat încă din primele declaraţii referitoare la drepturile omului. Omul este singura fiinţă care conştientizează propria sa existenţă şi individualitate. „Viaţa nu este proprietatea nimănui, ci uzufructul tuturor”.

Bibliografia:

1. Filozofia la viață, Dreptul la viață.
2. Pușcă F. IMPORTANŢA DREPTULUI LA VIAŢ, Universitatea ”Danubius” din Galaţi, pag. 171-172.

3. Studiu PERCEPȚII ASUPRA DREPTURILOR OMULUI ÎN REPUBLICA MOLDOVA, Chișinău, 2016, pag. 43.
4. Munteanu A., Rusu S., Vacarciuc O., MANUALUL FUNCȚIONARULUI PUBLIC ÎN DOMENIUL DREPTURILOR OMULUI Ediția a II-a revăzută și adăugită, Chișinău, 2009, pag. 40-48.

Recomandat
Mariana IAȚCO, dr. hab. prof. univ.